

הגנה על אזרחים

10-16 בפברואר 2010

התפתחויות אחרונות מיום שלישי ה-16 בפברואר:

- 18 בפברואר: כוחות ישראליים נכנסו לרצועת עזה ממזרח לאל מע'אזי שבמרכז הרצועה וביצעו עבודות יישור קרקע נרחבות בשטחים חקלאיים הממוקמים לאורך הגבול. לפי דיווחים, במהלך היום התרחשו באזור זה התנגשויות בין החיילים הישראליים וארגונים פלסטיניים חמושים.

הגדה המערבית

פעולות צבאיות המשפיעות על בני אדם; פלסטיני אחד וישראלי אחד נהרגו; שישה פלסטינים נפצעו

במהלך השבוע נהרגו פלסטיני אחד וישראלי אחד ושישה פלסטינים נוספים נפצעו ברחבי הגדה המערבית. מספר הפצועים הפלסטינים השבוע נמוך בהשוואה לממוצע השבועי של 15 פצועים שנרשם ב-2010. מאז תחילת 2010, הרגו כוחות הביטחון של ישראל פלסטיני אחד ופצעו 93 אחרים.

ב-10 בפברואר נדקר למוות חייל ישראלי בידי שוטר פלסטיני, קצין במשטרה הפלסטינית, בסמוך למחסום תפוח, מדרום לעיר שכם. התוקף נדרס בזירת האירוע על ידי מתנחל ישראלי ונפצע קל, ונעצר לאחר מכן בידי משטרת ישראל. בעקבות התקרית פשטו כוחות צבא ישראליים על הכפר חולג'אן (נפת ג'נין), מקום מגוריו של התוקף, ועצרו שישה מבני משפחתו.

ב-12 בפברואר ירו הכוחות הישראליים והרגו גבר פלסטיני באזור העיר חברון המצוי בשליטת ישראל (אזור H2). מהצבא הישראלי נמסר שהאיש ניסה לדקור חייל. לפי עדי ראיה פלסטינים, האיש לא ניסה לדקור את החייל והסכין שנמצאה ברשותו הייתה כלי עבודה המשמש לתיקון נעליים, שהוא נשא עימו מכיוון שעבד בסנדלרייה סמוכה. לאחר האירוע פרצו במקום עימותים בין הכוחות הישראליים ופלסטינים; לא דווח על נפגעים.

כמו כן במהלך השבוע, כוחות הביטחון הישראליים פצעו שישה פלסטינים בתקריות שונות, ביניהם שני פלסטינים שנפצעו מפגיעת כדורי מתכת מצופים גומי במהלך ההפגנה שמקיימים תושבי הכפרים הפלסטיניים דיר נידהם וא-נבי סלאח מדי שבוע (במחאה על הרחבת ההתנחלות חלמיש שבאזור רמאללה); שני פלסטינים שנפצעו כאשר הכוחות הישראליים ניסו לפזר פעילים פלסטיניים ובינלאומיים שעסקו בנטיעת שתילים על אדמות כפר הממוקמות בסמוך לגדר ההתנחלות כרמי צור (נפת חברון); ושניים שנפצעו בתקריות אחרות של תקיפה פיזית (נפת חברון).

בירושלים המזרחית, משטרת ישראל הורתה על סגירתם של שני ארגונים פלסטיניים הפועלים בשכונת צור באהר, בגין חשד להשתייכות לחמאס. השוטרים הישראליים החרימו ציוד מחשב ומספר מסמכים. כמו כן במהלך השבוע, זו הפעם השנייה במהלך החודש, פשטו כוחות הצבא הישראלי על משרדי תנועת סולידריות הבינלאומית ברמאללה – ארגון של פעילים פלסטיניים ובינלאומיים הפועלים בשיתוף עם ארגונים פלסטיניים מקומיים. כוחות הצבא הישראלי החרימו מחשבים ותיקיות מסמכים.

במהלך השבוע ערכו כוחות הביטחון הישראליים 114 סריקות חיפוש בכפרים וביישובים פלסטיניים, מרביתן בצפון הגדה (53 סריקות). נתון זה הינו גבוה מהממוצע השבועי שנרשם במהלך 2009 (103 סריקות).

הריסות מבנים, צווי הריסה וצווי פינוי באזור C

באזור C של הגדה המערבית, הרס המנהל האזרחי הישראלי חמישה מעיינות ומשאבות מים וכן שלושה חדרים ששימשו חקלאים על בסיס עונתי באזור אל בסה, מערבית לעיירה עידנא (נפת חברון), בגין היעדר אישורי בנייה. הריסות המבנים השפיעו, לפי הערכות, על 15 משקי בית המונים כ-100 נפשות.

הצבא הישראלי מסר שני צווי גירוש לשתי משפחות (27 נפשות) המתגוררות בקהילת איבזיק (נפת טובאס) בגין מיקומן באזור שהוכרז כסגור למטרת אימונים צבאיים ("שטח אש") על ידי הצבא הישראלי. לדברי התושבים, שתי המשפחות מתגוררות באוהלים באזור זה עוד לפני הכרזתו כשטח צבאי סגור, בעקבות כיבוש הגדה ב-1967. כמו כן, השבוע הודיעו רשויות ישראל למשפחה המונה שש נפשות (כולל ארבעה ילדים) בכפר אל-גיפטליק (נפת יריחו) כי עליה לפנות את ביתה משום שהוא עתיד להיהרס בגין היעדר אישור בנייה. צעד זה התבצע לאחר שהמנהל האזרחי מסר למשפחה בשבוע שעבר צו הריסה מחודש, אשר הוצא במקור כנגד המבנה ב-2006.

בנוסף, המנהל האזרחי מסר צווי הריסה כנגד תשעה מבנים בברטעה א-שרקיייה (נפת ג'נין) ובקהילת הבדואים ערב א-רמאדין א-שמאלי (נפת קלקיליה). המבנים המושפעים כוללים שבעה מבנים לא מאוכלסים המצויים בשלבי בנייה, ביניהם חמישה בתי מגורים, בית בד ומפעל שמן זית, מחסן (בשטח של 400 מ"ר) ומחסה לבע"ח. שתי הקהילות שוכנות באזור הסגור מעברה המערבי של הגדר ומאז אוקטובר 2003, תושביהן נדרשים להיתרים מטעם המנהל האזרחי כדי להמשיך להתגורר בבתייהם; ספקי שירותים ובני משפחה המתגוררים מעברה האחר של הגדר נדרשים להציג היתרי "מבקר", הקשים להשגה, כדי לקבל גישה לקהילות אלו.

מתחילת שנת 2010 ועד עתה, הרסו רשויות ישראל באזור C 144 מבנים, כולל 24 בתי מגורים, בגין היעדר אישורי בנייה, וגרמו לעקירתם של 109 פלסטינים ממקום מגוריהם. זאת לעומת הממוצע החודשי שנרשם ב-2009, של 16 מבנים שנהרסו באזור C בגין היעדר אישורי בנייה ו-27 בני אדם שנעקרו ממקום מגוריהם.

תקריות בהן היו מעורבים מתנחלים

במהלך השבוע, נרשמו שבע תקריות בהן היו מעורבים מתנחלים (נתון זה זהה לממוצע השבועי שנרשם במהלך 2009), אשר הסתיימו בפציעתם של שני פלסטינים.

בשתי תקריות נפרדות, נער וילד פלסטיניים (בני 15 ו-4) נפצעו מפגיעת אבנים באזור העיר חברון המצוי בשליטת ישראל (אזור H2) ובשכונת שיח ג'ראח (ירושלים המזרחית); במהלך התקרית השנייה, הותקפה גם אישה מבוגרת.

כמו כן במהלך השבוע, לפי מקורות פלסטיניים, קבוצה גדולה של מתפללים יהודים מלווים בכוחות הצבא הישראלי, הסבו נזקים לבית הספר לבנות בעיר שכם במהלך ביקור באתר דתי ("קבר יוסף") הממוקם בתחומי העיר; המתפללים ניפצו חלונות וניקבו מיכלי מים. הצבא הישראלי מכחיש שנגרמו נזקים לרכוש במהלך הביקור. ארבע התקריות הנותרות כללו הסגת גבול בשטח פרטי בכפרים שבנפת שכם והתנכלות לחקלאים פלסטיניים שעבדו את אדמתם בסמוך להתנחלות בת עין (נפת בית לחם); פלסטיני אחד נפצע במהלך התקרית האחרונה בידי כוחות הביטחון הישראליים, שאבטחו את המתנחלים.

במהלך תקופת הדיווח הקודם, הכוחות הישראליים הקימו מחדש בסיס צבאי באזור עוש אל ע'וראב הסמוך לבית סחור (נפת בית לחם), אשר פונה בחודש אפריל 2006. מאז פינוי הבסיס, מנסה ארגון מתנחלים בשם "הוועד למען שדמה יהודית" לתבוע בעלות על המקום, במטרה להקים בו התנחלות.

כמו כן, במהלך השבוע התרחשו שלוש תקריות של יידוי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה בידי פלסטינים לעבר כלי רכב ישראליים שנסעו בסמוך לכפרים בנפת רמאללה. לא דווח על נפגעים או על נזק לכלי הרכב.

התפתחויות בנושא הגדר וחופש הגישה

ב- 15 בפברואר, הצבא הישראלי סגר מחסום גדר (ראס עטיה) ומנע מ- 65 ילדים המתגוררים במובלעת הממוקמת מעבר לגדר ("מובלעת אלפי מנשה") להגיע לבתי ספרם הפועלים בעיר קלקיליה ובעיירה חבלה. לדברי הכוחות הישראליים, המחסום נסגר לצורך עבודות תחזוקה. הילדים ניסו לעבור דרך מחסום גדר סמוך (שער חבלה) אך החיילים סירבו לאפשר להם גישה ודרשו שהם ישתמשו במחסום אחר (ג'לג'וליה, מצפון לעיר קלקיליה). הילדים סירבו לעשות זאת, משום שהם ידעו שבמחסום זה הם יאלצו לעבור חיפוש ויתעכבו בדרכם לבית הספר.

מדרום למובלעת זו, רשויות ישראל החלו בעבודות לשינוי תוואי של מקטע גדר העובר בסמוך לכפר בלעין (נפת רמאללה). עבודות אלו מתבצעות בעקבות פסיקת בית הדין הישראלי הגבוה לצדק (בג"צ) שהתקבלה לפני שנתיים וחצי, לפיה התוואי הנוכחי הינו בלתי חוקי משום שהוא מסב נזק לא מידתי לחקלאים הפלסטיניים. לאחר שינוי התוואי, הפלסטיניים יזכו לגישה ל- 650 דונם של קרקע שהייתה מבודדת בצדה המערבי של הגדר. יחד עם זאת, הגדר תמשיך להפריד בין הכפר לבין 1,300 דונם נוספים. מאז 2005 מקיימים תושבי הכפר, יחד עם פעילים בינלאומיים וישראליים, הפגנות מחאה כנגד הגדר מדי שבוע.

כמו כן במהלך השבוע, לפי דיווחי התקשורת הישראלית, משרד הביטחון הכריז על תוכניות לחדש את עבודות הבנייה של מקטע גדר באורך ארבעה קילומטרים, מדרום לירושלים. מקטע זה ימקם את ההתנחלות הר גילה, וכן את מנזר הקרימיזן, בצדה "הישראלי" של הגדר.

במהלך השבוע, פתחו הכוחות הישראליים את הכביש הראשי המחבר בין אזור העיר חברון המצוי בשליטת ישראל (אזור H2) וההתנחלות קריית ארבע לתנועת כלי רכב פלסטיניים ציבוריים (אוטובוסים ומוניות) לתקופת מבחן. גישת הפלסטינים לרחוב זה, בו מתגוררים תושבים פלסטיניים, משתפרת והולכת בהדרגה; בסתיו 2009, כלי רכב פרטיים רשומים של פלסטינים המתגוררים באזור הורשו להיכנס אליו בפעם הראשונה מאז סגירתו לתנועת פלסטינים בסוף שנת 2000. נכון להיום, שישה אוטובוסים הורשו להיכנס לרחוב זה.

כמו כן במהלך השבוע, כוחות הביטחון הישראליים פרסו ברחבי הגדה המערבית 117 מחסומי פתע ("מחסומים מדלגים"). זאת לעומת הממוצע השבועי של 110 מחסומי פתע שנרשם מאז תחילת 2010, והממוצע השבועי של 68 מחסומים, שנרשם ב- 2009.

רצועת עזה

עלייה במפלס האלימות; הרוג אחד ושישה פצועים בסמוך לאזור "החיץ"

במהלך השבוע, חלה עלייה במפלס האלימות לאורך גבול עזה – ישראל. כתוצאה מכך, פלסטיני חמוש אחד נהרג ואחר נפצע, וחמישה אזרחים נפצעו. מאז תחילת 2010, הרגו כוחות הביטחון של ישראל תשעה פלסטינים ופצעו 13 נוספים ברצועת עזה; לא דווח על נפגעים ישראלים.

ב- 11 בפברואר, נפצעו שלוש ילדות (בנות 5, 11 ו- 12) בעת ששהו בביתן, כאשר טנקים ישראליים שיגרו פגזים לעבר אזור ג'והאר אל-דיק (צפון הרצועה). אחד הפגזים נחת בתוך ביתן של הילדות, פצע אותן והסב נזקים למבנה. פגזי הטנקים שוגרו לעבר אזור מגורים אזרחי לאחר שפלסטינים חמושים פתחו באש לעבר כוחות ישראליים לאורך הגבול. מאוחר יותר באותו יום, נערכו תקיפות ישראליות מן האוויר כנגד קבוצת פלסטינים חמושים ממערב למעבר קרני, פלסטיני אחד נהרג ואחר נפצע. בשתי תקיפות נפרדות שהתרחשו במהלך השבוע, שני פלסטינים נפצעו כאשר הכוחות הישראליים פתחו באש לעבר שני פלסטינים שהתקרבו, כך לפי דיווחים, אל גדר הגבול באזור בית חנון (צפון הרצועה) ולעבר קבוצת חקלאים פלסטינים שעבדו את אדמתם באזור ג'והאר אל-דיק. מספר תקיפות נוספות מן האוויר, אשר לא גרמו לנפגעים, נערכו במהלך השבוע כנגד אתר נמל האוויר הבינלאומי של עזה (שנהרס ב- 2001) וכנגד מנהרות תחת גבול עזה – מצרים.

כמו כן במהלך השבוע, בחמש הזדמנויות שונות, חדרו טנקים ודחפורים ישראליים לעומק של מספר מאות מטרים מגדר הגבול של רצועת עזה וביצעו עבודות יישור קרקע. באחת מתקריות אלו, ב- 11 בפברואר, הכוחות הישראליים עצרו עשרה אזרחים פלסטינים שעסקו באיסוף פסולת מתכת בסמוך לגבול; הפלסטינים שוחררו מאוחר יותר.

לאחר "ההתנתקות" ב- 2005, הכריזה ישראל על אזור "חיץ" לאורך גבולה עם רצועת עזה, אליו אסורה כניסת פלסטינים. "אזור חיץ" זה הורחב רשמית מ- 150 מטרים ל- 300 מטרים בחודש מאי 2009, אם כי הגבלות הגישה נאכפות לעתים על מרחק של עד קילומטר אחד מגדר הגבול. הצבא הישראלי אוכף את איסור הכניסה ל"אזור החיץ" (שהוכרז על ידי ישראל באורח חד צדדי), ומעבר לו, באמצעות ירי אש חיה לעבר בני אדם המתקרבים לאזורי הגבול או הנכנסים אליהם, וכן באמצעות יישור הקרקע באזורים אלו.

כמו כן במהלך השבוע, כוחות חיל הים הישראלי המשיכו לאכוף את הגבלות הגישה לאזורי דיג פלסטיניים. ספינות חיל הים פתחו בירי "אזהרה" לעבר סירות דיג פלסטיניות, עצרו ארבעה דייגים והחרימו שתי סירות. הדייגים שוחררו מאוחר יותר באותו יום, אך סירותיהם לא הושבו לידיהם. מאז חודש ינואר 2009, מונעים הכוחות הישראליים דיג פלסטיני במרחק העולה על שלושה מיילים ימיים מהחוף, זאת לעומת המגבלה של שישה מיילים ימיים מהחוף שהייתה נהוגה קודם כן.

נמשך המשבר בתחום אספקת החשמל ברצועת עזה

המשבר בתחום החשמל נמשך. הדבר נובע מכך שאספקת החשמל צומצמה עוד יותר ונותרה בלתי יציבה, עקב המחסור במימון המיועד לרכישת הדלקים הדרושים להפעלת תחנת הכוח של עזה וכן עקב תקלות טכניות חוזרות ונשנות מן העת האחרונה, שמקורן במחסור בחלקי חילוף הנובע מהמצור הישראלי. כתוצאה מכך, נאלצה תחנת הכוח של עזה להפחית את תפוקת החשמל מ- 60 מגה-וואט ל- 30 מגה-וואט בין ה- 12 וה- 14 בפברואר. הדבר גרם להפסקות חשמל יזומות וממושכות, במשך עד 12 שעות, במהלך יומיים אלו. רמות התפוקה חזרו לאחר מכן ל- 55 – 60 מגה-וואט לאחר שהתקבלה אספקת דלק.

מאז תחילת השנה, חלה ירידה בכמות הדלק המועבר לתחנת הכוח, מ- 2.2 מיליון ל- 1.7 מיליון ליטר בממוצע מדי שבוע. מרשות תחנת הכוח נמסר שדרושים 2.2 מיליון ליטר דלק תעשייתי מדי שבוע לכל הפחות כדי לשמור על רמות התפוקה של 55 – 60 מגה-וואט. כמות זו עדיין תותיר את מרבית האוכלוסייה ללא אספקת חשמל במשך 6 – 8 שעות, במהלך 4 – 5 ימים בשבוע. מחברת החשמל של עזה (GEDCO) נמסר שאספקת החשמל הכוללת לרצועת עזה עומדת כיום על כ- 197 מגה-וואט (120 מגה-וואט נרכשים מישראל, 60 מגה-וואט מופקים ע"י תחנת הכוח של עזה ו- 17 מגה-וואט מסופקים ע"י מצרים). נתון זה מייצג כ- 70 אחוזים מצריכת החשמל המוערכת של הרצועה (280 מגה-וואט).

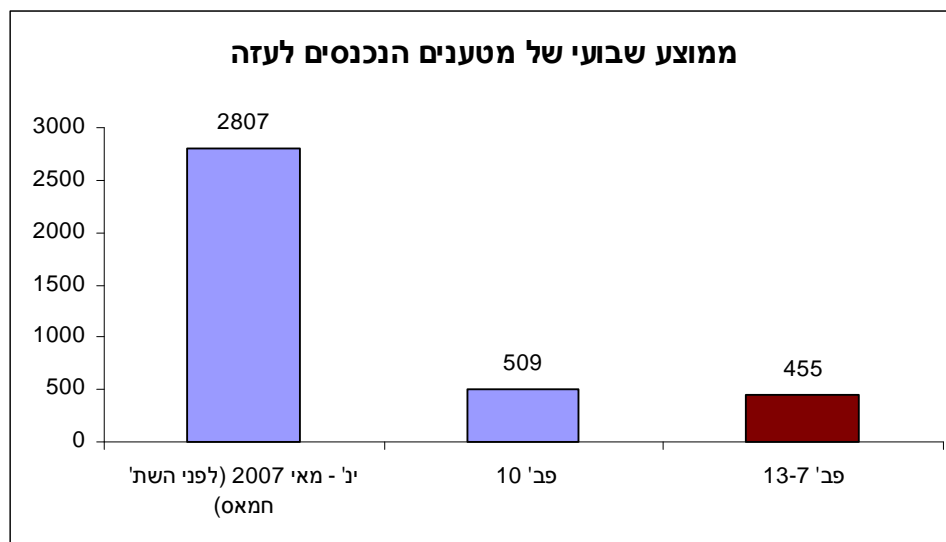
עדכון בנושא גז הבישול (7 – 13 בפברואר)

במהלך השבוע, חלה עלייה קלה בכמות גז הבישול שנכנסה לרצועה, בהשוואה לשבוע הקודם (682 טון לעומת 647 טון) ועלייה משמעותית יותר בהשוואה לממוצעים השבועיים שנרשמו במהלך החודשים ינואר 2010 (575 טון) ודצמבר 2009 (654 טון). יחד עם זאת, האספקה שהתקבלה השבוע מייצגת 49 אחוזים בלבד מהצריכה השבועית (1,400 טון), כפי שהוערכה על ידי התאחדות בעלי תחנות הדלק (GSOA). עקב המחסור המתמשך, מאז נובמבר 2009 מונהג ברחבי רצועת עזה מנגנון הקצבה של גז בישול, שבמסגרתו זוכים בתי החולים והמאפיות לעדיפות בקבלת אספקת גז מתאגיד הדלק הפלסטיני (PPC).

נמשך הייצוא של מספר מוגבל של מטענים וכן כניסת מטעני הזכוכית (7 – 13 בפברואר)

למרות האיסור המתמשך על יצוא מרצועת עזה, שישה מטענים (מטען = משאית עם נגרר אחד) של פרחים ותותי שדה יצאו מעזה דרך מעבר כרם שלום במהלך השבוע. מאז ה- 10 בדצמבר 2009, יצאו מעזה 62 מטענים, כולל 29 מטענים של פרחים (כ- 4 מיליון גבעולים) ו- 33 מטענים של תות שדה (52 טון).

במהלך השבוע המשיכו רשויות ישראל להתיר את כניסתה לרצועה של כמות מוגבלת של זכוכית. מאז ה- 29 בדצמבר 2009, יובאו בסה"כ 95 מטענים שהכילו 75,888 לוחות זכוכית. יש לציין שבמהלך השבוע נכנסו לרצועה דרך מעבר כרם שלום שלושה מטענים שהכילו מעלית אחת וציוד נלווה, המיועדים עבור בית החולים אל-עוודה שבצפון הרצועה, לאחר המתנה של למעלה משנה לקבלת היתר כניסה.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2010_02_18_english.pdf